

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1140
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 41
Ημερομ. Κατάθεσης: 12/11/2021

Αθήνα, 12 Νοεμβρίου 2021

Ερώτηση και Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

**Προς τους κ.κ. Υπουργούς
Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Ανάπτυξης και Επενδύσεων**

Θέμα: «Απουσία βούλησης εκ μέρους της κυβέρνησης για λήψη μέτρων αντιστάθμισης κινδύνου στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας»

Ενώ οι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας, νοικοκυριά και επαγγελματίες έρχονται αντιμέτωποι με ένα άνευ προηγουμένου κύμα ακρίβειας, η κυβέρνηση δεν επιδεικνύει την απαιτούμενη βούληση να προχωρήσει σε μέτρα αντιστάθμισης από τις μεταβολές στις τιμές της αγοράς ούτε σε μέτρα ελέγχου και ρύθμισης της αγοράς.

Η μέση τιμή στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (Τιμή Εκκαθάρισης της Αγοράς-ΤΕΑ) διαμορφώθηκε τον Οκτώβριο στη χώρα μας στα 198,34 ευρώ/MWh, έναντι 134,73 ευρώ/MWh τον Σεπτέμβριο και 121,72 ευρώ/MWh τον Αύγουστο. Σημειώνεται ότι τον Νοέμβριο του 2020 η μέση τιμή στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ήταν στα 52,66. Κατά κανόνα δε, η χώρα μας αναδεικνύεται «πρωταθλήτρια» ακρίβειας, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, στη χονδρεμπορική τιμή ηλεκτρικής ενέργειας το 2021, αλλά ειδικότερα τους τελευταίους μήνες της ενεργειακής κρίσης. Μέχρι σήμερα δε, δεν έχουν ανακοινωθεί αποτελέσματα ελέγχων για το κατά πόσο οι τιμές αυτές είναι εύλογες, σε σχέση με το πραγματικό κόστος των παραγωγών και βάσει των συμβολαίων προμήθειας φυσικού αερίου που είχαν συνάψει.

Όπως έχουμε τονίσει, η κυβέρνηση προχώρησε στην εφαρμογή του Μοντέλου-Στόχου (Target Model), του νέου δηλαδή τρόπου λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, τον Νοέμβριο του 2020, χωρίς επαρκή προετοιμασία, χωρίς τεχνικά και θεσμικά εργαλεία και χωρίς επιτακτικό και ενδεδειγμένο καθημερινό έλεγχο της αγοράς, όπως επιβάλλεται ιδίως κατά την πρώτη εφαρμογή ενός νέου μοντέλου.

Ένα από τα αποτελέσματα της ανεπάρκειας της κυβέρνησης ΝΔ ήταν η εκτόξευση του κόστους της Αγοράς Εξισορρόπησης την πέμπτη (5^η) εβδομάδα εφαρμογής του Μοντέλου-Στόχου, όταν από τα 19,74 ευρώ/MWh την προηγούμενη εβδομάδα «σκαρφάλωσε» στα 41,79 ευρώ/MWh, ενώ

χωρίς καμία ρυθμιστικού ή άλλου χαρακτήρα παρέμβαση την επόμενη ακριβώς εβδομάδα (6^η εβδομάδα) έπεσε στα 8,48 ευρώ/MWh. Αυτή η εκτίναξη προσέφερε αδικαιολόγητα κέρδη δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ στους καθετοποιημένους παραγωγούς που συμμετέχουν στην εν λόγω αγορά.

Σήμερα, ένα χρόνο μετά την εφαρμογή του Μοντέλου-Στόχου και εν μέσω του πρωτοφανούς κύματος ακρίβειας που απειλεί πλέον τη βιωσιμότητα των ελληνικών νοικοκυριών και επιχειρήσεων, η κυβέρνηση συνεχίζει να αδρανεί και να μην προχωράει σε μέτρα που μπορούν να βελτιώσουν σημαντικά τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού και να μειώσουν την επιβάρυνση της κοινωνίας και της οικονομίας.

Στις δημόσια κατατεθειμένες καταγγελίες του φορέα των ενεργοβόρων βιομηχανιών (EBIKEN) για χειραγώγηση και ολιγοπώλιο στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, προστίθενται πλέον στοιχεία για 39% «ουρανοκατέβαρα κέρδη» παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας, για το δίμηνο Αυγούστου-Σεπτεμβρίου 2021, όπως παρουσίασε εγνωσμένου κύρους Καθηγητής του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, Π. Κάπρος, σε πρόσφατο ενεργειακό συνέδριο.

Ο ίδιος προσθέτει ότι το μεγάλο πρόβλημα της εγχώριας αγοράς είναι ότι μετακυλίζει πλήρως τις αυξήσεις στις τιμές χονδρικής στη λιανική, καθώς δεν διαθέτει τους κατάλληλους μηχανισμούς αντιστάθμισης κινδύνου (εργαλεία hedging), όπως είναι για παράδειγμα τα διμερή και τα προθεσμιακά συμβόλαια. Σε άλλες χώρες, όπου αυτοί οι μηχανισμοί λειτουργούν, οι επιπτώσεις της κρίσης στη λιανική, τόσο στη βιομηχανία όσο και στα νοικοκυριά και τις άλλες επιχειρήσεις είναι πολύ πιο διαχειρίσιμες, καθώς οι τιμές χονδρικής που διαμορφώνονται καθημερινά στις αγορές επηρεάζουν άμεσα ένα μέρος μόνον του τιμολογίου λιανικής.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με στοιχεία στα χρηματιστήρια της Ευρώπης, στις πλέον εδραιωμένες αγορές, ένα μικρό μόνο ποσοστό (15%-20%) της ηλεκτρικής ενέργειας είναι εκτεθειμένο στις τιμές των spot αγορών, ενώ το υπόλοιπο 75%-80% αφορά προσυμφωνημένες πωλήσεις σε σταθερές τιμές εκτός των αγορών χρηματιστηρίου επόμενης ημέρας ή άλλου μικρότερου χρόνου, κοντύτερα στο χρόνο φυσικής παράδοσης (spot), και κατά κανόνα σε χαμηλότερες, πιο κοστοστρεφείς τιμές, και όχι στις πολύ υψηλότερες στην παρούσα συγκυρία χρηματιστηριακές spot τιμές.

Στην Ελλάδα όμως, ακόμη και ένα έτος μετά τη λειτουργία του Μοντέλου-Στόχου, η προθεσμιακή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ουσιαστικά δε λειτουργεί αφού δεν διατίθενται προς συναλλαγή Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης.

Επειδή η κυβέρνηση ΝΔ επιλέγει να αδρανεί και να μην επιδεικνύει βούληση να ρυθμίσει και να ελέγξει την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας

Επειδή υπάρχουν ακόμη και σήμερα καταγγελίες για χειραγώγηση τιμών και διαμόρφωση ολιγοπωλιακών συνθηκών στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας

Επειδή η κυβέρνηση οφείλει να ενεργοποιήσει όλες τις δυνατότητες του Μοντέλου-Στόχου ώστε να ενισχυθεί η διαφάνεια και η ορθή λειτουργία του προς όφελος των καταναλωτών

Επειδή η ελληνική κοινωνία και οικονομία πλήττονται από την ενεργειακή κρίση αλλά και από την αδράνεια της κυβέρνησης ΝΔ

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Εφόσον έχουν πλήρως διαψευσθεί οι υποσχέσεις του προηγούμενου Υπουργού ΠΕΝ της ΝΔ ότι «Ο ανταγωνισμός είναι η μεγάλη μεταρρύθμιση στην αγορά ενέργειας», σε ποιες ενέργειες θα προχωρήσει το ΥΠΕΝ και η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) ή/και η Επιτροπή Ανταγωνισμού ώστε να διασφαλίσουν την ανταγωνιστικότητα στη λειτουργία της χονδρικής αγοράς ηλεκτρισμού και του Μοντέλου-Στόχου προς όφελος του καταναλωτή;
2. Πώς αιτιολογεί/ερμηνεύει η ΡΑΕ την εκτίναξη του κόστους στην Αγορά Εξισορρόπησης την 5^η εβδομάδα λειτουργίας του Μοντέλου-Στόχου και την ακαριαία αποκλιμάκωση την αμέσως επόμενη εβδομάδα; Πως κατανεμήθηκαν τα έσοδα μεταξύ των καθετοποιημένων για την περίοδο των 5 πρώτων εβδομάδων λειτουργίας της Αγοράς Εξισορρόπησης;
3. Πού οφείλονται τα «ουρανοκατέβαρα» κέρδη του διμήνου Αυγούστου-Σεπτεμβρίου 2021, αλλά και των επόμενων μηνών, και ποια μέτρα έχει λάβει το ΥΠΕΝ ώστε να εξαλείψει τη δυνατότητα αντίστοιχων άδικων απροσδόκητων κερδών κάποιων παραγωγών εις βάρος των καταναλωτών; Πώς κατανέμονται παραγόμενη ενέργεια και έσοδα ανά παραγωγό για την περίοδο Αυγούστου-Οκτωβρίου 2021;
4. Πώς προτίθεται η πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΝ να ενεργοποιήσει την Προθεσμιακή αγορά και άλλους μηχανισμούς αντιστάθμισης κινδύνου όπως είναι τα διμερή συμβόλαια, ώστε να προστατεύσει τους καταναλωτές από διακυμάνσεις τιμών ηλεκτρισμού και με ποιο χρονοδιάγραμμα;
5. Έχει ερευνήσει το ΥΠΕΝ και το ΥΠΑΝ τις καταγγελίες για ολιγοπωλιακή συμπεριφορά και χειραγώγηση τιμών καθώς και το ρόλο της ΔΕΗ σε αυτές τις απαράδεκτες πρακτικές και που έχει καταλήξει;

Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Παρακαλούμε να κατατεθούν προς ενημέρωση της Βουλής και των πολιτών τα ακόλουθα έγγραφα:

Τα αποτελέσματα και τα πορίσματα διερεύνησης και ελέγχων τυχόν πρακτικών χειραγώγησης τιμών στην αγορά εξισορρόπησης ή/και

λειτουργιών ολιγοπωλιακής συμπεριφοράς στη χονδρική αγορά ηλεκτρισμού.

Οι ερωτώντες και αιτούντες Βουλευτές

Φάμελλος Σωκράτης

Χαρίτσης Αλέξανδρος (Αλέξης)

Αβραμάκης Ελευθέριος

Αλεξιάδης Τρύφωνας

Αμανατίδης Γιάννης

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αυλωνίτης Αλέξανδρος - Χρήστος

Βαγενά Άννα

Βαρδάκης Σωκράτης

Βέττα Καλλιόπη

Γιαννούλης Χρήστος

Γκαρά Αναστασία (Νατάσα)

Γκιόλας Γιάννης

Δρίτσας Θεόδωρος

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Ζουράρις Κωνσταντίνος

Καλαματιανός Διονύσιος - Χαράλαμπος

Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)

Κάτσης Μάριος

Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)

Κόκκαλης Βασίλειος

Κουρουπλής Παναγιώτης

Λάππας Σπυρίδων

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)

Μάρκου Κωνσταντίνος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος
Μιχαηλίδης Ανδρέας
Μπάρκας Κωνσταντίνος
Μπουρνούς Γιάννης
Μωραΐτης Αθανάσιος (Θάνος)
Νοτοπούλου Κατερίνα
Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα
Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)
Παπαηλιού Γιώργος
Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)
Πούλου Παναγιού (Γιώτα)
Συρμαλένιος Νίκος
Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος
Φίλης Νίκος
Χαρίτου Δημήτριος (Τάκης)
Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης
Χρηστίδου Ραλλία
Ψυχογιός Γεώργιος